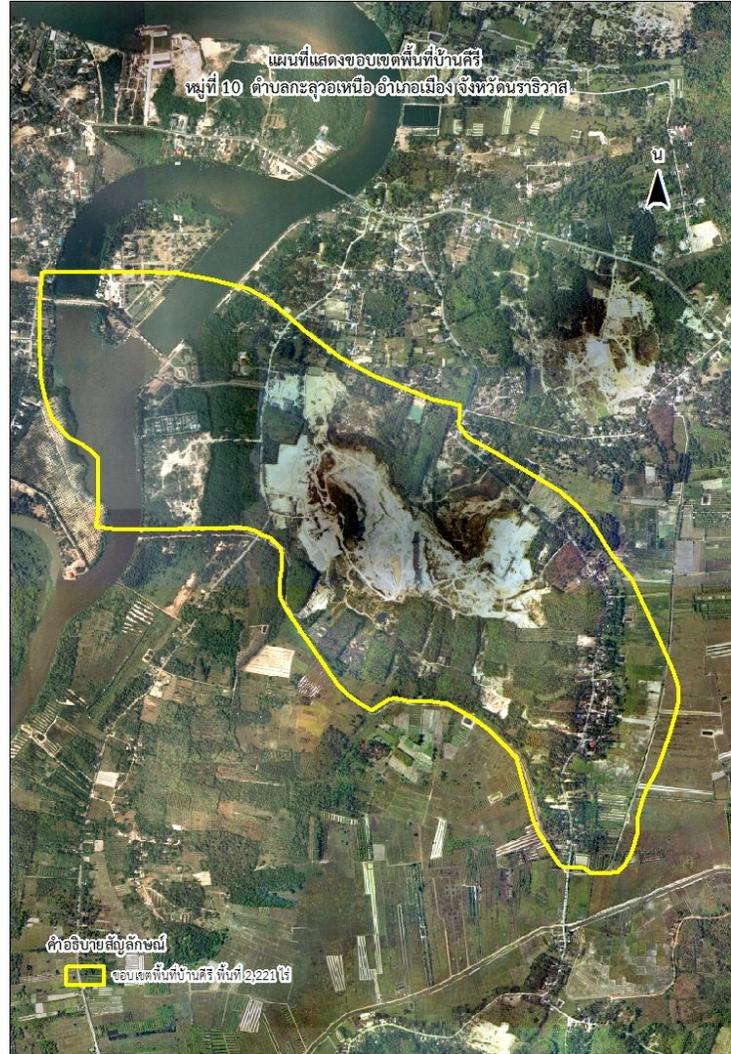

บ้านคีรี

หมู่ที่ ๑๐ ตำบลกะลวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

๑. ข้อมูลทั่วไป

บ้านคีรี ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๐ ตำบลกะลวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส เนื้อที่ ๒,๒๒๑ ไร่ มีครัวเรือนทั้งหมด ๑๑๑ ครัวเรือน ๖๐๒ ราย นับถือศาสนาอิสลาม ๕๙๗ ราย ศาสนาพุทธ ๕ ราย สถานที่สำคัญของชุมชน มัสยิดคอรียะห์ บ้านคีรี องค์กรภาคประชาชนเพื่อสันติ และเศรษฐกิจพอเพียง จังหวัดนราธิวาส โรงเรียนตาดีกาบ้านคีรี และมีคลองชลประทาน ๑ สาย โดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้เข้าไปดำเนินการพัฒนาพื้นที่ส่วนที่เป็นพื้นที่ลุ่มเพื่อให้เกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์พื้นที่ได้ โดยได้ส่งเสริมการปลูกพืชผัก พืชไร่ และไม้ผล

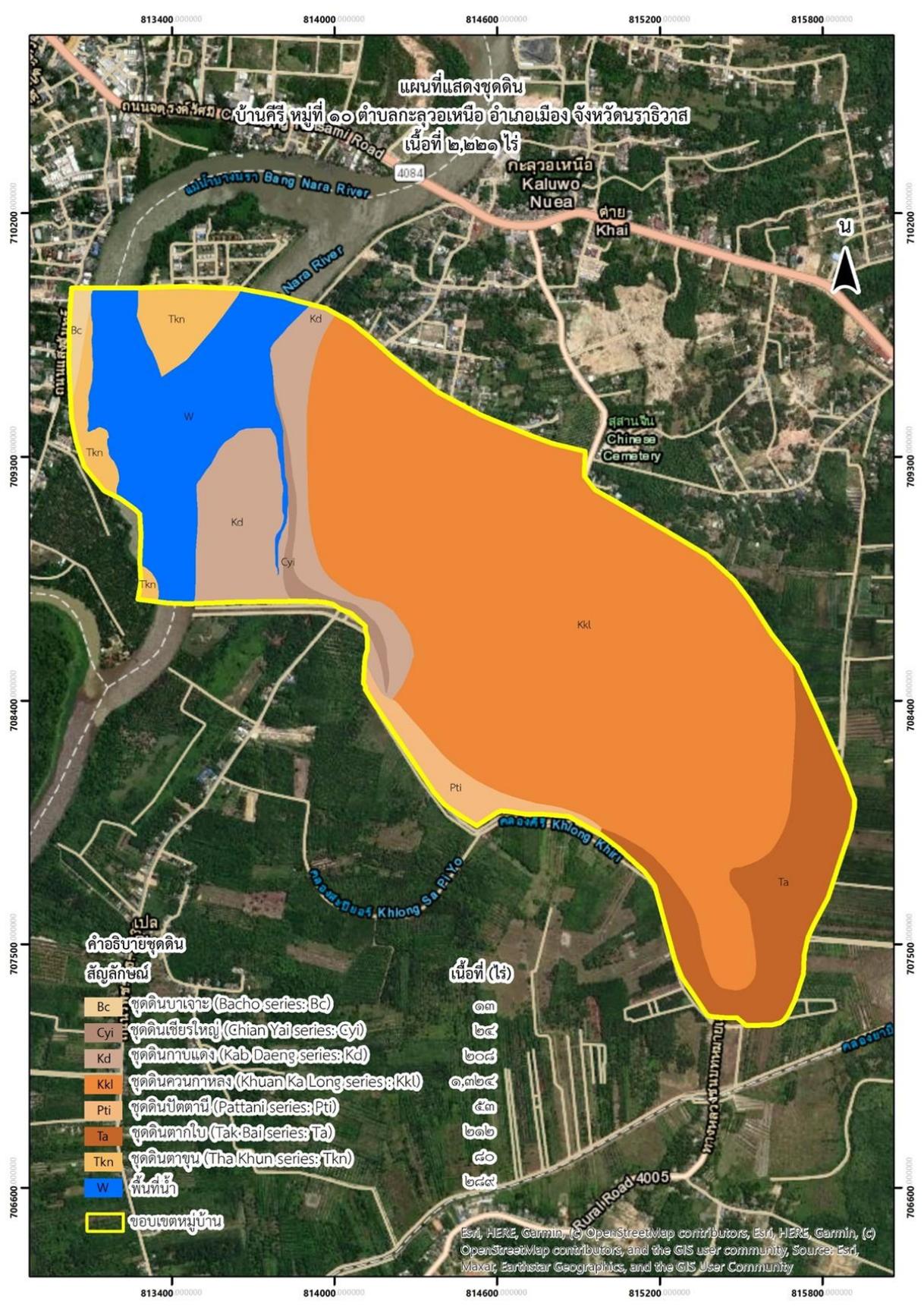

๒. สภาพพื้นที่

บ้านคีรี สภาพพื้นที่โดยทั่วไปเป็นที่ราบสูง เนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย ลักษณะดินในพื้นที่ ประกอบด้วย ดินบนสันทราย ดินกรด และดินพรุ ซึ่งประกอบด้วยชุดดิน จำนวน ๗ ชุดดิน คือ ชุดดินบาเจาะ ชุดดินเชียรใหญ่ ชุดดินกาบแดง ชุดดินควนกาหลง ชุดดินปัตตานี ชุดดินตากใบ และชุดดินตาขุน ดังนี้

ชุดดิน	ลักษณะของชุดดิน	ภาพหน้าตัดดิน
ชุดดินบาเจาะ (Bc)	เป็นดินทรายลิกมาก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินทรายหรือดินทรายนปนดินร่วน มีสีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลปนเหลือง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดปานกลาง (pH ๕.๕ - ๖.๐) ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินทรายหรือดินทรายนปนดินร่วน มีสีน้ำตาล สีน้ำตาลปนเหลืองหรือสีเหลืองปนแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH ๕.๐ - ๖.๕) ตลอดหน้าตัดดิน	
ชุดดินเชียรใหญ่ (Cyi)	เป็นดินเหนียวละเอียดลิกมาก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแปงปนเศษพืช (หรือมีชั้นดินอินทรีย์บางๆ สีน้ำตาลเข้มทับอยู่ด้านบน) มีสีเทา ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก (pH ๔.๕-๕.๐) ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทรายแปงมีสีเทา มี จุดประสีน้ำตาล ดินล่างชั้นถัดไปภายในความลึก ๕๐ ซม. ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลาง (pH ๖.๕-๗.๐) มีศักยภาพเป็นดินเปรี้ยวจัดหรือดินกรดกำมะถัน เมื่อถูกทำให้แห้ง	
ชุดดินกาบแดง (Kd)	เป็นดินอินทรีย์หนาปานกลาง ดินบนเป็นชั้นวัสดุอินทรีย์ที่ส่วนใหญ่มีการสลายตัวปานกลางถึงสลายตัวดีและชั้นถัดไปการสลายตัวยังไม่มากนัก มีความหนา ๔๐-๑๐๐ ซม. จากผิวดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก (pH ๔.๕-๕.๐) ดินชั้นล่างเป็นดินเลนตะกอนน้ำทะเล ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง (pH ๔.๕-๖.๐)	
ชุดดินควนกาหลง (Kkl)	เป็นดินร่วนละเอียดลิกมาก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายมีสีน้ำตาล ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดปานกลาง (pH ๕.๐-๖.๐) ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายขนาดปานกลางหรือหยาบ มีสีน้ำตาล และระหว่างความลึก ๕๐-๑๐๐ ซม. ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด (pH ๔.๕-๕.๕)	

ชุดดิน	ลักษณะของชุดดิน	ภาพหน้าตัดดิน
ชุดดินปัตตานี (Pti)	เป็นดินลี้กมาก ดินบนมีเนื้อดินร่วนปนทรายถึงเป็นดินร่วนปนดินเหนียว มีสีเทา ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงกรดปานกลาง (pH ๕.๕-๖.๐) ดินล่างเป็นดินชั้นสลับของดินร่วนปนทราย ดินทรายปนดินร่วนหรือดินร่วนปนทรายแฉ่งของตะกอนน้ำทะเลที่กำลังมีกรดกำมะถันเกิดขึ้น ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงด่างปานกลาง (pH ๖.๐-๘.๐)	
ชุดดินตากใบ (Ta)	เป็นดินร่วนหยาบลี้กมาก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินทรายปนร่วนหรือดินร่วนปนทราย มีสีเทาหรือสีน้ำตาลปนเทา ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง (pH ๕.๐-๖.๐) ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย มีสีเทา มีจุดประสีน้ำตาลปนเหลืองหรือสีเหลืองปนน้ำตาล และมีศิลาแลงอ่อน (plinthite) ในปริมาณที่มากกว่า ๕๐ % โดยปริมาตร หรือพบต่อเนื่องกันภายในความลึก ๑๕๐ ซม. จากผิวดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด (pH ๔.๕-๕.๕)	
ชุดดินตาซูน (Tkn)	เป็นดินลี้กมาก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายถึงเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายมีสีน้ำตาล ดินล่างเป็นชั้นสลับที่มีเนื้อดินเป็นดินทรายถึงเป็นดินร่วนเหนียวปานกลาง มีสีน้ำตาล อาจมีจุดประสีเหลือง มีไมก้าตลอดทุกชั้นดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด (pH ๔.๕-๕.๕)	

แผนที่แสดงชนิดดิน
 บ้านศรี หมู่ที่ ๑๐ ตำบลกะลวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส
 เนื้อที่ ๒,๒๒๑ ไร่

คำอธิบายชนิดดิน
 สัญลักษณ์

- Bc ชุดดินบาจาเซ (Bacho series: Bc)
- Cyi ชุดดินเชียรใหญ่ (Chian Yai series: Cyi)
- Kd ชุดดินกาบแดง (Kab Daeng series: Kd)
- Kkl ชุดดินควนกาหลง (Khuon Ka Long series: Kkl)
- Pti ชุดดินปัตตานี (Pattani series: Pti)
- Ta ชุดดินตากใบ (Tak-Bai series: Ta)
- Tkn ชุดดินตาขุน (Tha Khun series: Tkn)
- W พื้นทีน้ำ
- ขอบเขตหมู่บ้าน

เนื้อที่ (ไร่)

- ๓๓
- ๒๔
- ๒๐๘
- ๑,๓๒๔
- ๕๓
- ๒๑๒
- ๘๐
- ๒๘๙

Esri, HERE, Garmin, (c) OpenStreetMap contributors, Esri, HERE, Garmin, (c) OpenStreetMap contributors, and the GIS user community, Source: Esri, Maxar, Earthstar Geographics, and the GIS User Community

๓. การส่งเสริมและพัฒนาพื้นที่

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้สำรวจและรวบรวมข้อมูลสภาพปัญหาในพื้นที่ โดยได้ดำเนินการจัดทำโครงการของงบประมาณทั้งในเรื่องการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน การสนับสนุนองค์ความรู้ด้านต่าง ๆ อาทิ การฝึกอบรม สาธิตในพื้นที่ พร้อมสนับสนุนปัจจัยการผลิต ตลอดจนการศึกษาเรียนรู้ดูงานในพื้นที่ที่ประสบผลสำเร็จ เพื่อให้เกษตรกรสามารถพัฒนาพื้นที่การเกษตรของตนเองและประกอบอาชีพการเกษตรอย่างยั่งยืนและพึ่งตนเองได้ โดยดำเนินกิจกรรมตั้งแต่ ตั้งแต่ปี ๒๕๒๖-๒๕๖๗ มีผลการดำเนินงานดังนี้

๓.๑ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

- ๑) เกษตรกรได้รับการพัฒนาโดยการปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๑ (การปั้นคันนา) เนื้อที่ ๒๕๐ ไร่ จำนวน ๒๓ ราย
- ๒) เกษตรกรได้รับการพัฒนาพื้นที่โดยการปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๓ (ขุดคู-ยกร่อง) เนื้อที่ ๕๔๒.๑๔ ไร่ จำนวน ๒๓ ราย
- ๓) ก่อสร้างและซ่อมแซมเส้นทางลำเลียง ระยะทาง ๒.๒๑ กิโลเมตร

๓.๒ อบรมหลักสูตร

- ๑) เกษตรกรได้รับการอบรมการเพิ่มประสิทธิภาพสวนไม้ผลผสมผสานในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด จำนวน ๗ ราย
- ๒) เกษตรกรได้รับการอบรมการปลูกพืชผักพืชไร่และไม้ผลในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดในบริเวณรอบบ้าน จำนวน ๓๕ ราย
- ๓) เกษตรกรได้รับการอบรมการผลิตผักปลอดภัยจากสารพิษ จำนวน ๑๕ ราย
- ๔) เกษตรกรได้รับการอบรมการปลูกข้าว จำนวน ๒๒ ราย
- ๕) เกษตรกรได้รับการอบรมการจัดการธาตุอาหารปาล์มน้ำมันในพื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์ ศูนย์สาขา และพื้นที่พระราชดำริให้ดำเนินการ จำนวน ๙ ราย
- ๖) เกษตรกรได้รับการอบรมการเพิ่มประสิทธิภาพพื้นที่การปลูกพืชผักพืชไร่และไม้ผลบนพื้นที่ขุดยกร่อง จำนวน ๒ ราย

๓.๓ การสาธิตในพื้นที่

- ๑) เกษตรกรได้รับการสาธิตการทำการใช้ปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ จำนวน ๓๓ ราย
- ๒) เกษตรกรได้รับการสาธิตการใช้ปุ๋ยพืชสด จำนวน ๖ ราย
- ๓) เกษตรกรได้รับการสาธิตการใช้วัสดุปูนเพื่อปรับปรุงดิน (ปูนขาว โดโลไมท์ หินปูนฝุ่น) จำนวน ๒๘ ราย
- ๔) เกษตรกรได้รับการสาธิตการเพาะเห็ดในถุงพลาสติกเพื่อเพิ่มรายได้ในครัวเรือน จำนวน ๕ ราย
- ๕) เกษตรกรได้รับการสาธิตการผลิตผลิตภัณฑ์ป้องกันยุงกัดจากพืชสมุนไพรไล่ยุงในท้องถิ่นและการควบคุมโรคที่นำโดยยุง จำนวน ๕ ราย

๓.๔ การสนับสนุนปัจจัยการผลิต

๑) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนวัสดุปรับปรุงบำรุงดิน (ปุณขาว โดโลไมท์ หินปูนฝุ่น ปุ๋ยหมัก พีช ปุ๋ยสด) ให้แก่เกษตรกรเพื่อใช้ปรับปรุงดินเปรี้ยวจัด ปรับปรุงเพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์แก่ดินสำหรับใช้ในแปลงเกษตรกรปลูกพืชผัก พืชไร่ ไม้ผล แก่เกษตรกร จำนวน ๓๕ ครัวเรือน

๒) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ผัก เพื่อส่งเสริมการปลูกพืชผักบริโภคในครัวเรือนปลอดภัยจากสารพิษ และจำหน่ายสร้างรายได้ในครัวเรือน ให้แก่เกษตรกร จำนวน ๓๐ ครัวเรือน

๓) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนพันธุ์พืช (กิ่งพันธุ์ ท่อนพันธุ์อ้อย ฝรั่ง มะนาว มะพร้าว ส้มโอ) เพื่อส่งเสริมการใช้ประโยชน์พื้นที่บริเวณบ้าน และพื้นที่แปลงเกษตร ให้แก่เกษตรกร จำนวน ๑๕ ครัวเรือน

๔) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนพันธุ์ปลา (ปลานิล ปลาดุก ปลาตะเพียน) เพื่อส่งเสริมการเลี้ยงปลาในกระชังและในร่องสวนและบ่อดิน ให้แก่เกษตรกร จำนวน ๘ ครัวเรือน

๓.๕ การศึกษาดูงาน

- เกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพโดยการศึกษาการดูงานในพื้นที่ของเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จในต่างจังหวัด จำนวน ๑๑ ราย

๔. ผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ ๒๕๖๘

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในพื้นที่บ้านคีรี เพื่อส่งเสริมพัฒนาอาชีพทางการเกษตร เพิ่มศักยภาพให้เกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาพื้นที่เกษตรของตนเอง สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน โดยมีผลการดำเนินงานปีงบประมาณ ๒๕๖๘ ดังนี้

๔.๑ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

- เกษตรกรได้รับการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ (ชุดคู-ยกร่อง) เนื้อที่ ๓ ไร่ จำนวน ๑ ราย

๔.๒ อบรมหลักสูตร

๑) เกษตรกรได้รับการอบรมการปลูกพืชผักพืชไร่ในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด จำนวน ๕ ราย

๒) เกษตรกรได้รับการอบรมการปรับปรุงดินเปรี้ยวจัดเพื่อปลูกปาล์มน้ำมัน จำนวน ๓ ราย

๓) เกษตรกรได้รับการอบรมการปรับปรุงดินเปรี้ยวจัดบนพื้นที่ขุดยกร่อง เพื่อปลูกพืชผัก พืชไร่ ไม้ผล จำนวน ๒ ราย

๔.๓ การสาธิตในพื้นที่

๑) เกษตรกรได้รับการสาธิตการทำ/การใช้ปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ จำนวน ๕ ราย

๒) เกษตรกรได้รับการสาธิตการใช้ปุ๋ยพืชสดปรับปรุงบำรุงดินก่อนการปลูกพืช จำนวน ๒ ราย

๓) เกษตรกรได้รับการสาธิตการใช้วัสดุปรับปรุงดิน (ปุณขาว โดโลไมท์ และหินปูนฝุ่น) จำนวน ๑๐ ราย

๔) เกษตรกรได้รับการสาธิตการผสมปุ๋ยใช้เอง จำนวน ๓ ราย

๔.๔ การสนับสนุนปัจจัยการผลิต

๑) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนวัสดุปรับปรุงดิน (ปุณขาว โดโลไมท์ หินปูนฝุ่น ปุ๋ยหมัก พีชปุ๋ยสด) เพื่อใช้ปรับปรุงดินทรายและดินเปรี้ยว เพิ่มความอุดมสมบูรณ์แก่ดินในแปลงเกษตรสำหรับการปลูกพืชผัก พืชไร่ และไม้ผล จำนวน ๑๕ ครัวเรือน

๒) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ผัก อาทิ ถั่วพู ถั่วพักยาว ข้าวโพด และอื่นๆ เพื่อส่งเสริมการปลูกพืชผักบริโภคในครัวเรือนปลอดภัยจากสารพิษ และจำหน่ายสร้างรายได้ในครัวเรือน จำนวน ๑๕ ครัวเรือน

๕. สภาพเศรษฐกิจและสังคม

๕.๑ การประกอบอาชีพ บ้านคีรี มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ๑๑๑ ครัวเรือน ประชากรมีการประกอบอาชีพ แบ่งเป็น อาชีพภาคการเกษตร จำนวน ๑๐ ครัวเรือน (๙.๐%) ซึ่งทำการเกษตรผสมผสาน จำนวน ๘ ครัวเรือน (๗.๒%) เกษตรเชิงเดี่ยว จำนวน ๒ ครัวเรือน (๑.๘%) และอาชีพนอกภาคการเกษตร จำนวน ๑๐๑ ครัวเรือน (๙๐.๙๙%) โดยมีการประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปมากที่สุด รองลงมาประกอบอาชีพภาคการเกษตร รับราชการ/ลูกจ้างของรัฐ อาชีพอื่น ๆ ค้าขาย และพนักงานเอกชน

๕.๒ รายได้ประชากร จากการสำรวจข้อมูลรายได้เฉลี่ยประชากรบ้านคีรี (๑๑๑ ครัวเรือน) ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ในปี ๒๕๖๘ พบว่า ประชากรมีรายได้เฉลี่ยเท่ากับ ๑๖๙,๘๒๐ บาท/ครัวเรือน/ปี ซึ่งมีประชากรที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ย จำนวน ๕๔ ครัวเรือน (๔๘.๖๕%) และมีรายได้เฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ย จำนวน ๕๗ ครัวเรือน (๕๑.๓๕%) ส่วนประชากรที่มีการประกอบอาชีพเกษตรเป็นอาชีพหลักมีรายได้ภาคการเกษตรเฉลี่ย ๑๘๐,๐๐๐ บาท /ครัวเรือน/ปี

๕.๓ กลุ่มอาชีพ จากการสำรวจข้อมูลกลุ่มอาชีพในพื้นที่บ้านคีรี ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ในปี ๒๕๖๘ พบว่า มีกลุ่มอาชีพ จำนวน ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มอาชีพสตรี จำนวน ๑๕ ราย กลุ่มปลูกผัก จำนวน ๑๗ ราย และองค์กรภาคประชาชนเพื่อสันติและเศรษฐกิจพอเพียงจังหวัดนราธิวาส จำนวน ๑๐ ราย

๕. การใช้ประโยชน์ที่ดิน

บ้านคีรี มีเนื้อที่ทั้งหมด ๒,๒๒๑ ไร่ โดยแบ่งเป็น ๑) พื้นที่ใช้สอย จำนวน ๖๓๐ ไร่ เช่น ยางพารา ๔๙๖ ไร่ พืชผักผสมผสาน ๑๒ ไร่ ปาล์มน้ำมัน ๑๒๒ ไร่ ๒) พื้นที่ที่ร้าง/สามารถใช้ประโยชน์ได้ จำนวน ๒๕๕ ไร่ เช่น ป่าเสื่อมโทรม/พรุเสื่อมโทรม ๑๕๔ ไร่ ป่าพรุสมบูรณ์ ๘๓ ไร่ พื้นที่ลุ่ม ๑๘ ไร่ และ ๓) พื้นที่สาธารณประโยชน์ จำนวน ๑,๓๓๖ ไร่ เช่น แหล่งน้ำ ๒๖๐ ไร่ บ่อดิน ๖๒๑ ไร่ ชุมชน/สถานที่ราชการ ๔๕๕ ไร่

